

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Wat deught is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

Het vijfde dat de Christenen weten moeten / vande deughdt ende goede wercken / met de sonden.

M. Wat is de Deughdt ?

D. Een gheneghentheydt der sielen / waer deur de mensche wel doet / ende die hy niet en can misbruycken.

M. Leght ons dat claerder uyt.

D. Ghelijck / liberaelheydt oft mildtheydt is een deught : want daer deur de mensche gheneyghet wordt ende beweeght om ander-lieden met sijn tijdelijck goedt te helpen: d'welck een goedt werck is / ende en can deur dese liberaelheydt gheen quaedt doen / oft die misbruycken.

M. Hoe soo : daer wy nochtans sien datter vele menschen te seer liberael zijn ?

D. Niemandt en can te seer liberael zijn / noch te vele doen nae d'uyt-wijzen der deughdt : want de deughdt is in 't middē tusschen te vele ende te luttel / ghereguleert van de rechte redene . Daer-om die meer gheeft / oft anders-sins / dan de rechte redene uyt-wijst / die en gheeft niet liberaelijck oft mildelijck / dat is / upter deughdt : maer verquistelijck / dat is / uyt on-deughdt oft sonde.

M. Hoe vele sorten van deughden zijnder?

D. Duiersche: want sommighe zijn Goddelijcke deughden / sommighe zijn hoofd-deughden / die-men noemt Cardinael-deughden : andere deughden hanghen aen dese.

M. Welck

M. Welck zijn de Goddelijcke deughden ?

D. Ghelooue/Hope/ende Liefde met vzeughden/
Zijn de drij vermaerde Goddelijcke deughden.

M. Waerom heeten sy Goddelijcke deughden ?

D. Om dat sy van Gode alleen den mensche ghe-
gheuen ende in-gheltozt worden / ende tot Gode
alleen gheschickt : want in niemanden en ghe-
loouen oft hopen wy / dan in Godt alleen / ende
niemandt en beminnen wy bouen al / dan Godt
alleen.

M. VVelck zijn de Hoofdt , oft Cardinael
deughden ?

D. De vier hoofd-deughden t'onser salighejdt/
Zijn Wijshejdt / Rechtveerdighejdt / Bro-
mighhejdt/ ende Matighejdt.

M. VVaer-om heeten sy al-foo ?

D. Om twee redenen : D'eerste / om dat sy in't
generael ghenomen / moeten in alle deughdelijcke
wercken zijn : De tweede / om dat d'andere tot
dese gherefereert oft ghebrought worden.

M. Hoe zijn sy in alle deughdelijcke wercken ?

D. Want gheen werck en is deughdelijck / het en
heeft dese vier dinghen: 1. Dat het discretelijck oft
wijsselijck gheschiede. 2. rechtveerdelijck. 3. vol-
standelijck. 4. ende matelijck.

M. VVat is Wijshejdt ?

D. Wijshejdt / die in't Latijn Prudentia heet/
is een deughdt des verstandts/waer deur de men-
sche hem discretelijck ende nae d'uyt-wijlen der
rechter redene houdt in alle sijne dinghen.

M. Wat deughden hanghen aen dese wijshejdt ?

D. Alle die in't verstandt zijn : als veursiechtig-
hejdt/ toe siecht / ende de deughden om sy-seluen
oft andere wel te regeren.